

MISERERE II

Söndag 1 november 16.00
GUSTAF VASA KYRKA

Josquin des Prez

KYRIE

ur Missa Hercules dux Ferrariae

Josquin des Prez

VIRGO SALUTIFERI

Guillaume Dufay

AVE MARIS STELLA

Thomas Stoltzer

AVE MARIS STELLA

vers 1

Tomás Luis de Victoria

AVE MARIS STELLA

Josquin des Prez

MISERERE

Josquin des Prez (ca 1450/1455 - 1521) Förnamnet Josquin är en fransk variant av hans ursprungliga flamländska namn Josken. Han antas vara född i Burgund i dagens Belgien. Som ung var han sångare i katedralen i Milano och fram till 1501 sångare i några andra körer, bland andra återkommande i den påvliga kören i Vatikanstaten. Under 1476 - 1504 var han i tjänst hos kardinalen Ascanio Sforza och fick därmed resa en del. Efter 1504 bodde han länge i Frankrike och var troligen i tjänst vid kung Ludvig XII:s hov. När pesten kommer till Ferrara flyttar han 1504 till Notre Dame i Condé. Vissa källor anger att han varit i kontakt med det österrikiska hovet 1508-11. Des Prez dog i Condé-sur-l'Escaut den 27 augusti 1521.

Han är välkänd för eftervärlden genom sina många bevarade, främst kyrkomusikaliska, kompositioner. Märkligare är kanske att han var vida berömd i Europa även under sin livstid, eftersom han reste mycket, främst i Italien och Frankrike. Det skrevs till och med en bok i samtiden om hans mässor. Hans verk uppskattades mycket av bland andra Martin Luther, som skrev om des Prez: "Josquin är noternas mästare som måste uttrycka hans önskan - andra koralkompositörer måste göra vad noterna dikterar." Des Prez musikaliska stil var i flera avseenden stilbildande i över hundra år.

Guillaume Dufay, (ca 1400 - 1474) var en belgisk kompositör. Dufay verkade under den första nederländska skolan. Han hade tillgodogjort sig de dittills gjorda framstegen inom den flerstämmiga musiken och skapade i tidens anda mässor, motetter och chansons. Hans fylliga och flödande melodiska kontrapunktiska sats samt de av honom initierade förenklingarna i notskriften ("vit mensuralnotskrift") bidrar till hans då moderna prägel. Hans för kyrkliga högtidligheter komponerade motetter bibehåller dock den ålderdomliga isorytmiska tekniken från 1300-talets Ars nova. Baserat på hans testamente tror man att han föddes i Beersel, nära Bryssel. Han var son till en okänd präst och en kvinna vid namn Marie Du Fayt, som ensam tog vård om honom. Efter ett par veckors sjukdom dog Dufay den 27 november 1474.

Tomás Luis de Victoria (1548 - 1611) var en spansk präst och kompositör av sakral musik under renässansen. Han studerade för de påvliga sångarna Bartolomé de Escobedo och Cristóbal de Morales i Rom, blev kapellmästare där 1573 och 1589 fick han tjänst vid klarissaklostret Descalzas Reales i Madrid, där han kvarblev till sin död. Eventuellt studerade han i Rom även för Giovanni Pierluigi da Palestrina.

Tomás Luis de Victoria var en av de mest framstående representanterna för Palestrinastilen, och hans verk är ofta svåra att skilja från Palestrinas, men röjer inte sällan ett mera kärvt och lidelsefullt kynne. Hans mest berömda arbete är hans requiem Officium defunctorum 6 vocum (1605), intaget i Eslavas "Lira sacro-hispana". Den skrevs till begravningen av Maria av Habsburg, och brukar gå under namnet Victorias Requiem

Thomas Stoltzer (c.1480–1526) Lite vet man om Stoltzers tidiga liv men han är troligen född i Schweidnitz, i nuvarande Polen. Han kan ha studerat för Heinrich Finck men inga konkreta bevis för det finns att tillgå men han citerar vid flera tillfällen Fincks verk. Han tjänstgjorde som präst i Breslau från 1519 och var en anhängare till reformationen även om han inte var det officiellt. Ludvig II tillsatte honom som magister capellae i Ofen vid det ungerska hovet 1522. Ludvigs fru Maria bad honom tonsätta psaltaröversättningar av Martin Luther vilket han gjorde mellan åren 1524 och 1526.

Kyrie eleison, Christe eleison.

Virgo salutiferi genitrix intacta tonantis
unicaque undosi Stella benigna maris,
Quam rerum Pater, ut lapsus succurreret orbi,
nondum distincto iusserat esse chaos,
Jesseaeque sacro nasci de sanguine gentis
et matrem statuit virginitate frui.

Tu potis et primae scelus expurgare parentis
humanumque Deo conciliare genus.
Lacte tuo, qui te, qui cuncta elementa creatat,
pavisti vilis culmine tecta casae

Nunc, caeli regina, tuis pro gentibus ora,
quosque tuus iuvat Filius, ipsa iuva, alleluia.

Ave maris stella, Dei mater alma,
atque semper virgo Felix caeli porta.

Sumens illud ave Gabrielis ore,
funda nos in pace mutans Evae nomen.

Solve vincla reis, profer lumen caecis,
mala nostra pelle, bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem, sumat per te preces
qui pro nobis natus tulit esse tuus.

Virgo singularis, inter omnes mitis,
nos culpae solutos mites fac et castos.

Vitam praesta puram, iter para tutum,
ut videntes Jesum Semper collaetemur.

Sit laus Deo Patri, summo Christo decus,
Spiritui Sancto tribus honor unus. Amen.

Miserere

Miserere mei, Deus,
secundum magnam misericordiam tuam,
Et secundum multitudinem miserationum
tuarum, dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniquitate mea:
et a peccato meo munda me.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco:
et peccatum meum contra me est semper.

Herre, förbarma dig, Kristus, förbarma dig

Utan översättning.

Tenor och alt sjunger som cantus firmus i verket:
Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum,
Var hälsad, Maria, full av nåd,
Herren är med dig.

I den sista av de tre delarna även:
Benedicta tu in mulieribus, alleluja!
Välsignad är du bland kvinnor, halleluja!

Var hälsad, havets stjärna, Guds milda moder,
alltid rena Jungfru, himlens saliga port.

Du tog emot detta ”Var hälsad” ur Gabriels mun,
gör oss fasta i friden, du förvandlade Evas namn.

Lossa skuldens bojar, skänk ljus åt de blinda,
driv vårt onda på flykten, bed om allt gott.

Visa dig moder. Må han genom dig ta emot bön,
han som för oss född gick med på att vara din.

Underbara Jungfru, du mildaste av alla,
gör oss, lösta från synden, milda och kyska.

Skänk ett rent liv, bered den säkra vägen,
så att vi får se Jesus och alltid kan glädjas.

Lov ske Gud vår Fader, lovad vare Kristus
och den helge Ande. Tre i en vi ärar. Amen.

Förbarma dig, Gud, i din nåd,
stryk ut mina synder i din stora godhet.
Gör mig fri från all min skuld
och rena mig från min synd.
Jag vet vad jag har brutit,
min synd står alltid inför mig.
Mot dig, bara mot dig har jag syndat,
jag har gjort det som är ont i dina ögon.

Tibi soli peccavi et malum, coram te feci:
Ut justificeris in sermonibus tuis,
et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum:
et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti:
incerta et occulta sapientiae tuae
manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor:
lavabis me, et super nivem dealabor.

Auditui meo dabis gaudium et laetitiam,
et exsultabunt ossa humilitata.

Averte faciem tuam a peccatis meis:
et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus:
et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua:
et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui:
et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas:
et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus,
Deus salutis meae:

et exsultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies:
et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium,
dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus:
cor contritum et humilitatum,

Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate
tua Sion: ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae,
oblaciones et holocausta:

tunc imponent super altare tuum virtulos.

Du har rätt när du ställer mig till svars,
den dom du fäller är rättvis.

I skuld är jag född, i synd blev jag till i min
moders liv.

Du som älskar ett uppriktigt hjärta,
ge mig vishet i mitt innersta.

Rena mig med isop från min synd,
tvätta mig vit som snö.

Låt mig få höra glädjerop och lovsång,
låt den du har krossat få jubla.

Vänd bort din blick från mina synder,
stryk ut all min skuld.

Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta,
ge mig ett nytt och stadigt sinne.

Driv inte bort mig från din närhet,
ta inte ifrån mig min din heliga ande

Låt mig åter få glädjas över att du räddar,
håll mig uppe, ge mig ett villigt sinne.

Jag skall visa syndarna dina vägar,
så att de vänder åter till dig.

Skydda mig från blodsdåd, Gud, min räddare.

Då skall jag jubla över din trofasthet.

Herre, öppna min mun, jag vill sjunga ditt lov.

Slaktoffer vill du inte ta emot,

och ger jag dig brännoffer försmår du det.

Det offer du begär är ett förkrossat hjärta,
en krossad och nedbruten människa

förkastar du inte, o Gud.

Låt i din godhet allt gå Sion väl,
bygg upp Jerusalems murar.

Då skall du få njuta rätta offer,
brännoffer och heloffer,

då skall unga tjurar offras på ditt altare.

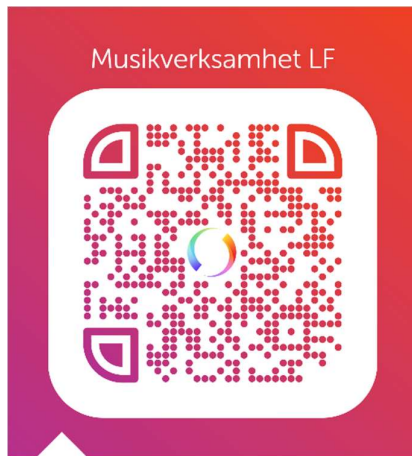
Gustaf Vasa Vokalensemble

under ledning av Lars Fredén

**Christiane Højlund, Love Tronner,
Love Lyckelin Bergman,
Lars Fredén & Ove Pettersson**

Kollekt till musikverksamheten mottages tacksamt vid utgången!

Du kan även swisha din gåva till nummer 123 291 96 78,
ange "LF" i meddelandefältet eller använd QRkod nedan.

Swish. Betala enkliare.